

Albe Vidaković – velikan panonske ravnice

U prostorijama Instituta za crkvenu glazbu KBF-a u Zagrebu 4. i 5. rujna 2014. održani su Dani crkvene glazbe, koji su bili posvećeni 100. obljetnici rođenja i 50. obljetnici smrti velikoga hrvatskog svećenika, skladatelja, muzikologa, dirigenta i pedagoga Albe Vidakovića. Nakon molitve pozdravnim su se i prigodnim slovom crkvenim glazbenicima obratili pomoćni zagrebački biskup dr. Ivan Šaško i dekan KBF-a dr. Tonči Matulić.

Prvo je predavanje održala dr. s. Katarina Koprek, o temi *Gregorijanska paleografija u istraživanjima Albe Vidakovića*, te je nakon uvodnog predavljanja temeljnih obilježja gregorijanske paleografije u europskim zemljama istaknula izniman doprinos Albe Vidakovića europskoj glazbenoj baštini, upravo po njegovim i dotad jedinim istraživanjima, koja su potvrdila da je područje kontinentalne Hrvatske također sastavni dio europske baštine na području gregorijanske neumat-

ske paleografije.

Osobit doprinos ovogodišnjim Danima crkvene glazbe dali su predavači iz Subotice, orguljaš i ravnatelj subotičkoga Katedralnog zbora »Albe Vidaković« Miroslav Stantić i mons. Stjepan Beretić, katedralni župnik Sv. Terezije Avilske u Subotici. Predavači su istaknuli iznimno važan i mnogima nepoznat povijesni okvir vojvođanskog prostora i mnogih dičnih sinova panonske ravnice u hrvatskome narodu, među kojima se ističe trolist vojvođanskih divova Panonije, glazbenici Stanislav Preprek (Srijem), vlč. Lordan Kilbertus (Banat) i naravno, Albe Vidaković (Bačka). Miroslav Stantić uistinu čini hvaljevrijedan pothvat sakupljajući i prepisujući rukopise tih glazbenika, nastojeći ih približiti i učiniti dostupnima svim glazbenicima.

Prof. mr. art. Miroslav Martinić istaknuo je u svojem predavanju vizionarsku ulogu u crkvenoj glazbi Crkve u Hrvata, s obzirom da je utemeljio Institut prije nego što je II. vatikanski sabor i dao preporuku o osnivanju glazbenih učilišta za crkvenu glazbu te nadahnut dokumentima Crkve o crkvenoj glazbi, posebice motuproprijem pape Pija X., upijajući cecilijanski duh, radio na tome da glazba u liturgiji uistinu bude najponiznija službenica, kojoj je svrha slaviti Boga i posvetiti vjernike, isključujući svaku profanost, a opet u službi i s vlastitostima hrvatskog naroda i njegovog glazbenog izričaja.

Mons. Stjepan Beretić iznimno je nadahnuo i dirljivo iznio po-jedinosti iz Vidakovićeve života,

stavivši ga u vrijeme i okolnosti u kojima je živio i djelovao, te iznio i svoja sjećanja na toga velikoga skladatelja, svećenika i čovjeka. I kao što je na svim područjima uljudbenog, ali i svakog drugog izričaja nakon II. svj. rata i dolaskom komunističke diktature u hrvatskome narodu izbrisan trag njegovih iznimnih dosegaa u prijeratnom razdoblju, tako i u slučaju vojvođanskih Hrvata ostaje nedovoljno poznata činjenica o polumilijunskom hrvatskom pučanstvu u prvoj polovici 20. stoljeća na području Vojvodine, s gotovo tri stotine župa, više od dvije stotine svećenika i isto toliko redovnica. Albe Vidaković odrastao je u takovu okruženju, a cijelo je svoje znanje i potencijal stavio u službu hrvatskog naroda, odbivši brojne ponude u velikim europskim glazbenim središtima te je uistinu bio veliki dar ravnice čovjeku, kulturi i Hrvatskoj.

Nećakinja Albe Vidakovića Jasna Ivančić također je u vrlo dirljivom izlaganju opisala osobne i obiteljske dojmove i pojedinosti iz Vidakovićeve života te posvjedočila o iznimnoj kulturi hrvatskog naroda u Albino vrijeme. Albe Vidaković je bio i ostao rijedak istražitelj hrvatskih samostanskih arhiva, koje zbog kratkoće života nije stigao pregledati. Taj posao još i danas čeka mlade muzikologe i zainteresirane istraživače.

O svojim su sjećanjima na Albu Vidakovića prozborili dr. fra Izak Špralja, koji je poslao svoj pismeni prilog, u kojem je istaknuo Albin doprinos u vrijeme beznađa u tadašnjem antiteističkom siro-

maštvu te kako je Albino skladateljsko bogatstvo znakovito i čudesno, citirajući Vidakovićeve suvremenike, čiji ga izričaji nedvojbeno opisuju kao osobu koja zaslužuje da se po njoj naziva cijelo jedno vremensko razdoblje.

Prof. s. Imakulata Malinka opisala je svoje susrete s Vidakovićem, te istaknula jedan od segmenata Albina djelovanja, osmišljavanje duhovnih razmatranja koja su se održavala u katedrali, u kojoj je od 1945. bilo jedino moguće održavati takve glazbene priredbe, naravno bez ikakve promidžbe, a na kojima je pjevao katedralni zbor, ali i istaknuti hrvatski operni umjetnici toga vremena, Marijana Radev i Vladimir Ruždjak, te posebice orguljaš Mladen Stahuljak. Ansambl »Collegium pro musica sacra« nastavio je to Albino djelo do kraja 20. stoljeća.

Poslijepodneva su bila pridržana za radionice: u četvrtak ju je

vodila s. Katarina Koprek – *Gregorijanska paleografija*, potom *Rad sa mješovitim zborom*, te je održana proba za sv. misu. Večernje euharistijsko slavlje u crkvi sv. Franje predvodili su dekan KBF-a dr. Tonči Matulić, mr. Miroslav Martinjak, Niko Luburić, gvardijan samostana Zdravko Lazić te brojni svećenici i prijatelji ICG-a. Studenti Instituta uveličali su pjevanjem euharistijsko slavlje izvodeći program što su ga osmislili i uvježbali doc. mr. s. Ruža Domagoja Ljubičić, Danijela Župančić i Marko Magdalenić. Na orguljama ih je pratio Kristijan Palčec, a dirigirao Ivan Urlić. Nakon mise studenti Ivan Urlić, Kristijan Palčec i Petra Hrvačić izveli su svaki jednu skladbu Albe Vidakovića.

Dani crkvene glazbe završili su redovitom godišnjom skupštinom Hrvatskog društva crkvenih glazbenika. Predsjednica Društva s. Domagoja Ljubičić izvijesti-

la je o radu i inicijativama Društva u vremenu od održavanja posljednje skupštine. Istaknula je suorganizaciju i sudjelovanje HDCG-a na Međunarodnome simpoziju o Albi Vidakoviću, koji je održan od 15. do 18. svibnja 2014. u Subotici o 100. obljetnici rođenja i 50. obljetnici smrti. Istaknula je izdavačku djelatnost Hrvatskog društva crkvenih glazbenika: objavljena je monografija o 50. obljetnici Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te je upravo tiskana crkvena pjesmarica *Nove duhovne popijevke i neke prigodne Nike Luburića*, u izdanju HDCG-a i HKD-a »Napredak« iz Sarajeva. U pripremi je izdavanje monografije o crkvenom glazbeniku, svećeniku Matiji pl. Ivšiću, čija se 120. obljetnica rođenja i 50. obilježava.

Eva Kirchmayer Bilić

ZAGREB

Završni koncerti studenata ICG-a

Ljepota i radost muziciranja na najuzvišenijem instrumentu – orguljama ispunile su sredinom rujna u župnu crkvu sv. Nikole Tavelića u zagrebačkoj Kustošiji. Prvostupnici crkvene glazbe Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu završetkom svog preddiplomskog studija održali su cjelovečernje orguljaške koncerte. Studenti iz klase docentica Mirte Kudrne i Elizabete Zalović: Petra Hrvačić, Ivan Urlić, Kristijan Palčec i Valentin Sarić, od 15. do 18. rujna

2014. predstavili su raznovrsne i zahtjevne programe, koji obuhvaćaju skladbe od razdoblja ranog baroka pa sve do 21. stoljeća.

Završni koncerti na najbolji način zaokružili su četverogodišnji studij crkvene glazbe, za vrijeme kojega studenti mogu usvojiti, razvijati i produbiti svoje znanje iz liturgijskih, teoretskih i glazbenih predmeta. Ovogodišnji *baccalaureusi* crkvene glazbe nastavljaju diplomski studij orgulja na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu.

Orgulje župne crkve sv. Nikole Tavelića pružile su mladim

orguljašima mogućnost autentične interpretacije, stilске registracije i dostizanje visoka umjetničkog dojma o izvedbi. Veliku zahvalnost na svekolikoj pomoći i susretljivosti u realizaciji završnih koncerata dugujemo župniku Božidaru Tenšek.

doc. art. Elizabeta Zalović